

Afstandsnorm staat realisatie maatschappelijke opgaven in de weg

30 september 2025

Provincies en gemeenten zijn van mening dat er géén sprake moet zijn van een afstandsnorm voor windmolens. Een dergelijke norm belemmert de uitvoering van complexe maatschappelijke opgaven: betaalbare en betrouwbare lokale duurzame energie, woningbouw en het verhelpen van netcongestie. Bovendien is een afstandsnorm een schijnoplossing voor bescherming van omwonenden en milieu.

Windmolens nabij industrie-en bedrijventerreinen worden door een strenge afstandsnorm in de praktijk nagenoeg onmogelijk gemaakt. Betrouwbare en betaalbare energie komt hierdoor in gevaar. Deze energie is nodig voor onze burgers en bedrijven, cruciaal voor het realiseren van de afgesproken 100.000 woningen per jaar, elektrisch transport én een toekomstbestendige economie. Daarnaast helpt het ons om minder afhankelijk te zijn van andere landen.

Welzijn voor omwonenden: heldere milieunormen i.p.v. afstandsnorm

Voor provincies en gemeenten staat het welzijn van inwoners voorop bij ruimtelijke ontwikkelingen óók in de energietransitie, nu én in de toekomst. Daarom is er behoefte aan heldere Rijksregels en afwegingskaders voor windenergie op land, zodat provincies en gemeenten per locatie zorgvuldig kunnen afwegen wat de gevolgen zijn voor leefbaarheid, milieu en luchtkwaliteit.

De voorgestelde afstandsnorm voor windmolens biedt geen milieubescherming. Geluidshinder gaat het niet tegen, dat hangt af van de lokale situatie. De milieunormen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid bieden daarentegen wél voldoende bescherming aan bewoners en aan het milieu. Deze normen houden rekening met lokale omstandigheden, beschermen bewoners en milieu daadwerkelijk en stimuleren innovaties, zoals de toepassing van stillere turbines.

Energie nodig voor woningbouw en bedrijfsleven

Een generieke afstandsnorm frustreert versnelling van woningbouw en belemmert bedrijventerreinen en energyhubs in hun verduurzaming. Bij elkaar brengen van lokale vraag en aanbod van energie en daarmee het aanpakken van netcongestie, komt hierdoor in het gedrang.

Provincies en gemeenten zijn daarom van mening dat er géén sprake moet zijn van een afstandsnorm. Als een afstandsnorm toch doorgang vindt, vragen wij ruimte voor lokaal maatwerk: uitzonderingsmogelijkheden bij het verhelpen van netcongestie, bij realisatie van woningbouw, nabij bedrijfsterreinen en bij repowering van bestaande windparken.

Oproep aan de Kamer

Provincies en gemeenten willen dat het Rijk zich aan de afspraken uit het klimaatakkoord houdt en niet onnodig de uitvoering belemmert met een afstandsnorm waardoor andere grote opgaven in de knel komen. Wij vragen de kamer om: géén afstandsnorm op te nemen voor wind op land, en snel milieunormen vast te stellen op basis van de PlanMER – normen voor geluid-, slagschaduw- en externe veiligheid; ruimte voor lokaal maatwerk juridisch te verankeren, zodat provincies en gemeenten hun rollen kunnen vervullen bij het aanpakken van netcongestie de woningbouwopgave en de verduurzaming van bedrijventerreinen.

Zo zorgen we ervoor dat de energietransitie, woningbouw en economische ontwikkeling niet vertragen, maar juist versnellen, met bescherming voor bewoners en milieu.

Interprovinciaal Overleg

Vereniging van Nederlandse Gemeenten